

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Факультет української філології
Кафедра української мови та методики її навчання

ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

Умань – 2019

УДК 81(075.8)

З-14

Рекомендовано вченою радою факультету української філології як навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» (протокол № 5 від 30 жовтня 2019 року)

Рецензенти:

Зелінська О. Ю. – доктор філологічних наук, доцент;

Шиманська В. О. – кандидат філологічних наук, доцент

Загальне мовознавство: навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю «014.01 Середня освіта (Українська мова і література)» / уклад. Зоя Іванівна Комарова; Уманський ДПУ імені Павла Тичини. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. – 172 с.

Навчально-методичний посібник містить програму навчальної дисципліни «Загальне мовознавство», плани лекційних і семінарських занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, вимоги до оформлення індивідуальних завдань, тестові завдання для самоперевірки, а також короткий словник лінгвістичних термінів.

Адресований здобувачам освітнього ступеня «Магістр» у ЗВО за спеціальністю «014.01 Середня освіта (Українська мова і література)».

© З. І. Комарова, 2019

Передмова

Навчальна дисципліна «Загальне мовознавство» для магістрів-філологів є підсумковою у циклі лінгвістичних курсів, вона узагальнює мовні факти і явища, сприяє їх теоретичному осмисленню.

Мета навчальної дисципліни полягає у вивченні закономірностей розвитку і функціонування мови в її багатоаспектних зв'язках із людиною, суспільством, історією, культурою з урахуванням методів дослідження та опису мови, а також здобутків лінгвістики.

Завдання курсу спрямовані на те, щоб узагальнити і систематизувати знання, здобуті під час вивчення часткових лінгвістичних дисциплін; розширити і поглибити мовну підготовку фахівців; ознайомити їх з основними методами наукового дослідження мови, досягненнями світового і вітчизняного мовознавства.

Загальнолінгвістичні знання необхідні майбутнім учителям-філологам, щоб свідомо орієнтуватись у своєму предметі, розуміти зміни теоретичних положень і підходів до вивчення мови, перебудовувати навчальні програми, уміти правильно оцінити нові досягнення в науці, а також ефективно організувати методику освітнього процесу.

Навчальна дисципліна «Загальне мовознавство» спрямована на формування в магістрів таких компетентностей, як: здатність і готовність вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; цінування та повага різноманітності і мультикультурності; знання сучасної наукової парадигми лінгвістики та динаміки її розвитку; здатність до науково-дослідницької діяльності у царині мовознавчої науки; володіння методологією, принципами і прийомами мовознавчих досліджень, термінологічним апаратом сучасного мовознавства.

Основними результатами навчання є: знання історії світового і вітчизняного мовознавства, проблематики сучасного мовознавства, знакової теорії мови, структури мовної системи, чинників мовного розвитку, методів і прийомів вивчення й опису мов; вміння давати оцінку основним здобуткам та досягненням світового і вітчизняного мовознавства; здатність характеризувати теоретичні положення лінгвістичних концепцій різних мовознавців, аналізувати сучасні мовознавчі теорії, новітні тенденції у розв'язанні питань про співвідношення мови і мислення, мови і мовлення.

Зміст

Передмова.....	3
Опис навчальної дисципліни.....	4
Програма навчальної дисципліни.....	5
Структура навчальної дисципліни.....	7
Список рекомендованої літератури та її умовних позначень.....	9
Плани лекційних занять до змістового модуля 1.....	10
Тема 1.....	10
Тема 2.....	19
Тема 3.....	28
Тема 4.....	46
Плани семінарських занять до змістового модуля 1.....	63
Плани лекційних занять до змістового модуля 2.....	68
Тема 1.....	68
Тема 2.....	79
Тема 3.....	90
Тема 4.....	107
Тема 5.....	120
Плани семінарських занять до змістового модуля 2.....	131
Тестові завдання для самоперевірки.....	135
Індивідуальні завдання.....	151
Програма екзамену.....	153
Критерії оцінювання результатів навчання.....	156
Розподіл балів, які отримують студенти.....	158
Короткий термінологічний словник.....	159

ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 20.11.2019 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 10,05

Тираж 100 прим. Замовлення № 111

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»

20300, м. Умань, вул. Садова, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavisadova@gmail.com